

1. NAPAŚĆ (15) sb f

Pierwsze a pochylone, drugie jasne (w tym w pierwszym 1 r. błędne znakowanie).

sg N napaść (9). ◇ G napaści (4). ◇ [D napaści.] ◇ pl N napaści (1). ◇ G napaści (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w,

1. *Nieszczęście, bieda, zło; cierpienie* (9) : kiedy człowiek ołobno ieft od tego kogo miłuię/ wielką mu ciężkość á trapienie przynośi/ [...] Przeto áby Dworzánin od tey napaści był czo naidáley/ [...] potrzebá tego áby vważył v liebie/ iż pięknoć/ á ciało/ lą różne rzeczy *GórnDworz* Mm3v, li5v; Bo oná włytká napaść [omne enim incommodum]/ z vczynienia wolnym obzáłowánego/ obáliłá fię ná trzeciego/ ná ktorego to było vkowano. *ModrzBaz* 86; Tu co czynić? dwoiáka napaść ná mię pádlá/ A boiaźń niewymowna ferce mé ośiádlá. *GórnTroas* 46; Cóżkolwiek pádnie ná nas z lichého kłopotá/ Z czáfem znikomym zágnác to z pámięci swoiéy/ Tym fię tylko tá napaść rychléy vřpokoí. *GosłCast* 42.

Wyrażenia: [»napaść piekielna«: Niech kto, co chce, wymyślá, niecháj, co chce, plecie, Nie zajrzy im teź bogactw, trucizny śmiertelnej. Ktora ich wiele pędzi k napaści piekielnej. *Apolog* 44.]

»zła napaść« (1): Lecz ci fię tá zła napaść [cudzołóstwo] v pánów poczęłá/ Potym miedzy pořpółltwem/ krzewić fię téź ięłá. *GosłCast* 32.

Szereg: »choroby lub napaáci« (1): Gdy ná kogo choroby/ lub napaści iákié Pádną/ wnetze ninieyřzé zámiáta świeżemi/ Y ták miłternie řtárfze záciéra nowémi *GosłCast* 42.

»napaść, męka« (1): gdzyeby Dworzánin [...] ná złego á niepobożne^{go} páná trefił/ [...] ma odtáć od niego [...] chceli vyść tey napaści/ tey męki/ ktorą cnotliwi ludzie ćirpią/ řluzác złym pánom. *GórnDworz* L2v.

a. *Złośliwie o kobiecie* (1) : Y domořtwá pátrzyć bez řkłádu niewiřciégo [!]/ Który y nam y mężóm mnoży wiele złego. Bo tá napaść/ komu fię nie kmyřli dořtánie/ Radby iéy názáiutrz zbył/ wiérzmi młody pánie. *GosłCast* 45.

2. *Choroba bydła; nogieć a. paskudnik; pestifera labes equorum a. pecudum* Cn (6) : gdy kto ná wierzchu nofá/ vmié żyłkę wyiác/ themu koniowi nie trzebá fye więcey napaści bać. *SienLek* 167v, 167, 167v.

Szereg: »napaść, (albo) nogieć« [szyk 2:1] (3): Nogieć álbo napaść ieft bydłu naglá [!] śmierć/ gdy w czás nieopátrzą *SienLek* 167, 167, Aaaav.

Synonimy: 1. *bieda, nieszczęście;* 2. *nogieć.*

Cf **NAPADNIENIE**